

Dosarul nr. 3r-298/21

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Ursu împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General de Poliție, cu privire la anularea actului administrativ, încasarea plăților salariale, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 iulie 2021 a Curtii de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 07 septembrie 2020, avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General de Poliție, cu privire anularea actului administrativ, încasarea plăților salariale, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea, ca neîntemeiată (vol. I, f.d 199-205).

Prin decizia din 11 aprilie 2019 a Curtii de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de avocatul Valentina Moruz, în interesele apelantului Igor Ursu, s-a casat integral hotărârea din 09 noiembrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța competentă-Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani(vol.II, f.d. 1-7).

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă acțiunea, ca neîntemeiată (vol.II, f.d. 88, 95-99).

La data de 29 ianuarie 2021, avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu, a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 17 martie 2021 a Curtii de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu,

împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că nu au prezentat cererea de apel motivată.

Prin decizia din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul depus de avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu, s-a casat încheierea din 17 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul declarat de avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu, împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen legal motivarea cererii de apel.

La 24 iulie 2021, avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu, a depus recurs împotriva încheierii din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actului judecătoresc, cu emiterea unei noi soluții prin care apelul să fie restituit instanței de apel la faza de examinare a apelului motivat.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a constatat eronat că reprezentantul recurentului a recepționat hotărârea motivată la 22 februarie 2021 și avea obligația de a prezenta apelul motivat pînă la 24 martie 2021, deoarece hotărârea motivată a primit-o la 15 martie 2021 și prin urmare termenul limită pentru depunerea apelului motivat expira la 16 aprilie 2021.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 20 iulie 2021 și notificată lui Ursu Igor la data de 05 august 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție (vol.II, f.d. 202). De asemenea, se notează că actul judecătoresc contestat a fost comunicat reprezentantului recurentului, avocatului Valentina Moruz, prin intermediul poștei electronice la data de 21 iulie 2021, iar prin poșta terestră la 08 august 2021(vol.II, f.d. 190 verso, 201).

Reprezentantul recurentului, avocatul Valentina Moruz, s-a conformat prevederilor legale și, în termen, la data de 24 iulie 2021, a depus, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva încheierii din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 193-200).

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Inspectoratul General al Poliției și Ministerului Afacerilor Interne copia recursului depus de avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Ursu Igor, cu înștiințarea depunerii referinței.

La 02 septembrie 2021, reprezentantul Modîrca Lilia, în numele și interesele Ministerului Afacerilor Interne, a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu, cu menținerea încheierii din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Până la examinarea recursului, intimatul Inspectoratul General de Poliție nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință asupra recursului.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Ursu Igor, cu menținerea încheierii din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

Din conținutul recursului, rezultă că recurenta nu este de acord cu încheierea din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de avocatul Valentina Moruz, în interesele apelantului Igor Ursu, a fost declarată inadmisibilă deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform articolului 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când, motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Din normele precitate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost pronunțat public la 25 ianuarie 2021 (vol. II, f.d. 88). La 02 februarie 2021, copia dispozitivului hotărârii din 25 ianuarie 2021 a fost notificat participanților la proces. (vol. II, f.d. 91). La 29 ianuarie 2021, avocatul Moruz Valentina, în interesele lui Igor Ursu, a depus, prin intermediul poștei electronice moruz1987@mail.ru, cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, rezervându-și dreptul de a prezenta cererea de apel motivată după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată (vol. II, f.d. 92).

Suplimentar, din materialele dosarului instanța de recurs reține că, hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 ianuarie 2021 a fost expediată în adresa avocatului Valentina Moruz, care reprezintă interesele Igor Ursu, prin intermediul poștei electronice la 22 februarie 2021 (vol. II, f.d. 100), cât și prin intermediul oficiului poștal. Instanța menționează că hotărârea motivată a fost expediată avocatului Valentina Moruz pe adresa de e-mail moruz1987@mail.ru (f.d. 183), adresă de e-mail de pe care și avocatul Valentina Moruz a expedit în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani apelul nemotivat la 29 ianuarie 2021 (vol. II, f.d. 92).

Cu referire la argumentul recurentei precum că instanța de apel a stabilit eronat termenul de 30 de zile necesar pentru depunerea apelului motivat până la 24 martie 2021 or, expedierea hotărârii motivate prin poșta electronică, nu poate fi apreciată ca notificarea hotărârii motivate, la dosar lipsind confirmarea recepționării, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Astfel, în contextul prevederilor art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În același timp art. 33 din Codul administrativ, prevede că comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Astfel, se constată că hotărârea motivată din 25 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată avocatului Valentina Moruz prin intermediul poștei electronice la 22 februarie 2021, însă apelul a fost depus la 07 aprilie 2021, contrar art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, ceea ce denotă că a fost depus peste termenul de 30 de zile de la notificare a hotărârii motivate. Aici instanța de recurs menționează că modalitatea de expediere a actelor judecătorești prin intermediul poștei electronice, este o modalitate prevăzută de lege și corespunde principiului de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Prin urmare, argumentele invocate în acest sens de către recurent, instanța le apreciază ca fiind neîntemeiate și declarative. Faptul că hotărârea motivată a fost expediată de către Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și prin intermediul oficiului poștal, nu oferă dreptul părții de a calcula termenul de depunere a apelului motivat din data recepționării hotărârii pe suport de hârtie or, art. 232 alin.(2) din Codul administrativ prescrie că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, care în prezentul caz a avut loc la 22 februarie 2021 prin intermediul poștei electronice.

Concomitent, instanța de recurs notează că incidente speței sunt și dispozițiile art. 47 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul

împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant. (2) În pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul este în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale. (3) Culpă reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Conform mandatului avocațial seria MA nr. 1074785 din 30 august 2017, Igor Ursu a împuternicit avocatul Valentina Moruz să-i reprezinte interesele în prezenta cauză de contencios administrativ, inclusiv cu drepturi speciale *inter alia* de a ataca hotărârea judecătorească. (vol. I, f.d. 1).

În corespundere cu articolul 54 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul este obligat să aplice, în exercitarea profesiei sale, mijloacele și metodele prevăzute de lege pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale clientului.

Prin prisma articolului 57 din Statutul profesiei de avocat, (1) avocatul este obligat să studieze temeinic cauzele ce i-au fost încredințate, să se prezinte la fiecare termen stabilit și să manifeste conștiinciozitate și probitate pentru îndeplinirea mandatului încredințat. (3) Avocatul este obligat să acționeze cu promptitudine în reprezentarea clientului, potrivit cu natura cauzei. Strategiile și tacticile stabilite de avocat trebuie să conducă activitatea acestuia pe principiul folosirii profesiei în favoarea clientului.

Obligația de conștiinciozitate și probitate a avocatului Valentina Moruz în exercitarea atribuțiilor avocațiale în raport cu recurentul Igor Ursu presupunea corectitudinea, seriozitatea și onestitatea acțiunilor avocatului pentru îndeplinirea mandatului încredințat, astfel încât să apere drepturile și interesele legitime ale acestuia.

Faptul că, în speță, apelul nemotivat împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost depus în numele lui Igor Ursu de către avocatul Valentina Moruz, atestă că aceștia au stabilit scopul, modalitățile consilierii, precum și soluțiile tehnice pe care le va urma avocatul pentru a realiza asistența și reprezentarea clientului.

Astfel, prin prisma obligațiilor sale asumate față de client, avocatul Valentina Moruz avea obligația de a se comporta diligent, respectând normele procedurale ce reglementează termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac și, prin prisma acestora, să depună în interiorul termenului legal motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În context, Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu,

astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În cumulul circumstanțelor constatate de instanța de recurs și expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de către avocata Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu, din cauza că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul/recurent nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță. Conform jurisprudenței CEDO participării procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către avocatul Valentina Moruz, în interesele lui Igor Ursu.

Se menține încheierea din 20 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu

